

INDICATORFICHE INDICATOR D FYSIEKE VRIJHEIDSBEPERKING

DOELSTELLING

Sensibiliseren over het zorgvuldig inzetten van fysieke vrijheidsbeperking en het belang van fixatie-arme zorg.

METING ZELF

De registratie gaat door op 13 – 14 – 15 september 2021.

Definitie fysieke vrijheidsbeperkende maatregel:

Onder een vrijheidsbeperkende maatregel wordt verstaan elke handelingsmethode, materiaal of uitrusting aan of in de buurt van het lichaam van de bewoner die deze niet gemakkelijk kan verwijderen en die de bewegingsvrijheid van of de normale toegang tot het lichaam beperkt (Evans & Strumpf, 1989).

Het gaat om **elke reden** van de fysieke vrijheidsbeperkende maatregel, ongeacht dus de motivatie tot gebruik ervan. Het gaat om **elke tijdsspanne** van de fysieke vrijheidsbeperkende maatregel. Zodra een van de maatregelen voldoet aan bovenstaande definitie (bewegingsvrijheid/toegang tot lichaam is beperkt en bewoner kan het niet makkelijk verwijderen), beschouwen we het als feitelijke fysieke vrijheidsbeperking en telt het mee voor deze indicator.

Voor deze indicator bakenen we dit af tot een lijst met negen middelen.

1. Bedhekken of onrusthekken (driekwart tot de gehele lengte van het bed)
2. Voorzettafel
3. Gekantelde geriatische zetel of diepe stoel waaruit men niet kan rechtstaan. Hierbij rekenen we ook de zitschalen of andere stoelen waarbij de bewoner zelf niet kan rechtstaan.
4. Verpleegdeken
5. Trappelzak
6. Plukpyjama of andere vrijheidsbeperkende kledij
7. Gordel, toegepast in de zetel en/of toegepast in bed (elk type gordel die de vrijheid beperkt en waarbij de bewoner het niet gemakkelijk zelf kan verwijderen).
8. Polsband
9. Enkelband

Fysieke fixatie overdag: van zodra de bewoner opstaat tot de bewoner gaat slapen.

Fysieke fixatie 's nachts: van zodra de bewoner gaat slapen voor de nachtrust tot de bewoners in de ochtend opstaat.

Tel per bewoner

- Was de bewoner ALLE drie de dagen aanwezig in het woonzorgcentrum?
- Heeft de bewoner overdag minstens 1 van de 9 fysieke fixatiemiddelen toegepast gekregen?
- Heeft de bewoner 's nachts minstens 1 van de 9 fysieke fixatiemiddelen toegepast gekregen?
- Heeft de bewoner overdag het bedhekken toegepast gekregen?
- Heeft de bewoner 's nachts het bedhekken toegepast gekregen?
- Heeft de bewoner overdag de gordel (in zetel en/of bed) toegepast gekregen?
- Heeft de bewoner 's nachts de gordel (in zetel en /of bed) toegepast gekregen?

Bepaal de som over de aanwezige bewoners (alle drie de dagen aanwezig).

Bewoners in kortverblijf tellen niet mee.

Gebruik voor de telling per bewoner onderstaand registratiedocument, bijvoorbeeld in Excel:

Naam bewoner =	13 sept overdag	13 sept 's nachts	14 sept overdag	14 sept 's nachts	15 sept overdag	15 sept 's nachts
Bewoner is aanwezig?						
Gebruik bedhekken						
Gebruik voorzettafel						
Gebruik gekantelde geriatrische zetel of diepe stoel						
Gebruik verpleegdeken						
Gebruik trappelzak						
Gebruik plukpyjama of vrijheidsbeperkende kledij						
Gebruik gordel in zetel						
Gebruik gordel in bed						
Gebruik polsband						
Gebruik enkelband						
Minstens 1 middel van de bovenstaande is gebruikt						

REGISTRATIEVRAGEN KWALITEITSFORMULIER E-LOKET

In te sturen op kwaliteitsformulier deel 2 tegen 31 januari 2022

- Aantal bewoners dat overdag één of meerdere keren minstens 1 van de 9 middelen tot fysieke fixatie toegepast kreeg tijdens de drie-dagen-telling? (teller indicator D4)
- Aantal bewoners dat 's nachts één of meerdere keren minstens 1 van de 9 middelen tot fysieke fixatie toegepast kreeg tijdens de drie-dagen-telling? (teller indicator D5)
- Aantal bewoners dat overdag één of meerdere keren het bedhekken toegepast kreeg tijdens de drie-dagen-telling? (teller indicator D6)
- Aantal bewoners dat 's nachts één of meerdere keren het bedhekken toegepast kreeg tijdens de drie-dagen-telling? (teller indicator D7)
- Aantal bewoners dat overdag één of meerdere keren een gordel (in zetel en/of bed) toegepast kreeg tijdens de drie-dagen-telling? (teller indicator D8)
- Aantal bewoners dat 's nachts één of meerdere keren een gordel (in zetel en/of bed) toegepast kreeg tijdens de drie-dagen-telling? (teller indicator D9)
- Totaal aantal bewoners dat alle drie de dagen aanwezig was tijdens de drie-dagen-telling (noemer indicatoren D4 tot en met D9)

FORMULES**WZC geven teller en noemer apart door op e-loket (en niet de percentages).****VIKZ berekent het percentage adhv deze formules.**

$$D4 = \frac{\text{Aantal bewoners dat overdag één of meerdere keren minstens 1 van de 9 middelen tot fysieke fixatie toegepast kreeg tijdens de drie – dagen – telling}}{\text{Totaal aantal bewoners dat alle drie de dagen aanwezig was in het WZC tijdens de drie – dagen – telling}} * 100$$

$$D5 = \frac{\text{Aantal bewoners dat 's nachts één of meerdere keren minstens 1 van de 9 middelen tot fysieke fixatie toegepast kreeg tijdens de drie – dagen – telling}}{\text{Totaal aantal bewoners dat alle drie de dagen aanwezig was in het WZC tijdens de drie – dagen – telling}} * 100$$

$$D6 = \frac{\text{Aantal bewoners dat overdag één of meerdere keren het bedhekken toegepast kreeg tijdens de drie – dagen – telling}}{\text{Totaal aantal bewoners dat alle drie de dagen aanwezig was in het WZC tijdens de drie – dagen – telling}} * 100$$

$$D7 = \frac{\text{Aantal bewoners dat 's nachts één of meerdere keren het bedhekken toegepast kreeg tijdens de drie – dagen – telling}}{\text{Totaal aantal bewoners dat alle drie de dagen aanwezig was in het WZC tijdens de drie – dagen – telling}} * 100$$

$$D8 = \frac{\text{Aantal bewoners dat overdag één of meerdere keren een gordel (in zetel en/of bed) toegepast kreeg tijdens de drie – dagen – telling}}{\text{Totaal aantal bewoners dat alle drie de dagen aanwezig was in het WZC tijdens de drie – dagen – telling}} * 100$$

$$D9 = \frac{\text{Aantal bewoners dat 's nachts één of meerdere keren een gordel (in zetel en/of bed) toegepast kreeg tijdens de drie – dagen – telling}}{\text{Totaal aantal bewoners dat alle drie de dagen aanwezig was in het WZC tijdens de drie – dagen – telling}} * 100$$

FEEDBACK EN BENCHMARKING

<https://www.zorgkwaliteit.be/woonzorgcentra>

MET DE RESULTATEN WERKEN AAN KWALITEITSVERBETERING

http://www.vilans.nl/docs/producten/Alternatievenbundel_vrijheidsbeperking_2014.pdf

